

Мацука В.М., к.е.н., доцент,

доцент кафедри загального менеджменту

Коваленко О.А., здобувач вищої освіти

СВО магістр ОПП Менеджмент організацій і адміністрування

Маріупольський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

В умовах сучасного розвитку суспільства якісні технології відіграють дедалі більшу роль, тому значна кількість держав приділяє увагу саме інноваційній складовій економічного зростання. При цьому мале підприємництво розглядається як важливий та повноцінний суб'єкт ринку, на базі якого реалізуються інновації.

Характерною рисою, що виділятиме успішне мале підприємство є інтенсивність використання ним у своїй діяльності інноваційної складової. Інноваційні процеси, інноваційні продукти, інноваційні впровадження є основою для забезпечення належного рівня конкурентоспроможності малого підприємства, забезпечуючи йому тим самим сталий розвиток.

Інновація є поліваріантним процесом створення нових продуктів, технологій та послуг, поєднаним із запровадженням нових організаційних та економічних форм, що забезпечують підприємству переваги над конкурентами на тривалу перспективу, підвищеною увагою до оцінки майбутніх запитів споживачів.

З погляду підприємництва економічна природа інновацій полягає у зміні доходу від ресурсів, а з погляду споживання вона уособлює зміну цінності задоволення потреби споживача, допомагаючи йому використовувати запропонований новий продукт або технологію для формування його бізнесу або підвищення конкурентоспроможності діючого. Тим самим інновація є дієвим засобом та стимулом підприємництва, приносить науково-технічний, економічний та ринковий ефект.

Під інноваційним підприємництвом розуміють процеси створення і комерційного використання техніко-технологічних нововведень. Зазвичай, в основі підприємницької інноваційної діяльності лежать нововведення в області продукції чи послуг, що дають змогу створити новий ринок, задовольнити нові потреби. Інновації служать специфічним інструментом підприємництва – навіть не самі інновації, а направлений організований пошук новинок, постійна спрямованість підприємницьких структур на нього.

Створення і впровадження інновацій – складний і досить ризикований процес. Складність його полягає у тому, що необхідно створювати такі засоби виробництва і праці, яких ще не існувало або модернізувати діючі, які повинні якісно перевершити відомі аналоги. Крім того існує певний ризик, оскільки невідомо, як сприйматиме споживач новий продукт, а якщо новий продукт буде впроваджено у виробництво, то невідома його адаптація та економічна ефективність. Стає очевидним, що інноваційний процес повинен бути

продуманий від інноваційних ідей і створення відповідних підприємств та організацій до формування інноваційної політики підприємств та впровадження інноваційних проектів. Інноваційні ідеї стають основою формування відповідних організацій, які повинні вирішувати певні проблеми у загальному ланцюгу проблем інноваційного процесу [2].

Одним з найважливіших завдань у створенні малих інноваційних підприємств є формування їх структури, яка спроможна вирішити проблеми і досягти заданої мети. Структура підприємства має бути динамічною і змінювати свої параметри до виконання тих завдань, які виникають у процесі створення інновацій. Організаційні структури створюються для досягнення певних цілей. У свою чергу цілі формуються шляхом аналізу думок і припущень, форм і методів їх досягнення силами творчого колективу.

Інноваційні підприємства формуються на основі змісту і структури самого інноваційного процесу, зокрема фундаментальних досліджень, прикладних досліджень і новітніх розробок, впровадження технічних та технологічних новацій у виробництво, випуску нових видів продукції і її реалізацію. Цей процес складається з окремих видів діяльності. Які стають основою створення окремого інноваційного підприємства. Кожне з інноваційних підприємств становить певну ланку загального інноваційного процесу.

Інноваційне підприємництво – це особливий новаторський процес створення чогось нового, процес господарювання, в основі якого лежить постійний пошук нових можливостей, орієнтація на інновації. Воно пов'язане з готовністю підприємця брати на себе весь ризик зі здійснення нового проекту чи поліпшення існуючого, а також фінансову, моральну і соціальну відповідальність, що виникає при цьому.

У загальному плані інноваційне підприємництво можна визначити як суспільний техніко-економічний процес, що приводить до створення кращих за своїми властивостями товарів, послуг чи технологій шляхом практичного використання нововведень.

На сьогоднішній день перед власниками малих підприємств в Україні постає певна складність в управлінні інноваційним розвитком підприємства. Серед чинників що створюють перепони, щодо розвитку малих підприємств, варто виокремити Закон України № 1525-IX від 3 червня 2021р., що вступив у силу з 1 січня 2022 року [1]. Цей закон увів певне обмеження у використанні інструментів Google та багатьох платформ для розвитку підприємства шляхом перенесення діяльності підприємства в веб-простір (Українські платформи Bigl.ua, Prom.ua, OLX.ua, а також міжнародні платформи Ebay.com, Etsy.com, Amazon.com та ін.) Створений для збільшення фінансового притоку до бюджету країни шляхом оподаткування підприємств, цей закон неабияк ускладнив існування малих фірм, що намагаються збільшити долю своєї присутності та зайняти нішу у світовому ринку.

Згідно з цим законом на електронних платформах впроваджується

введення обов'язкового податку на операції, що проводяться на електронних торговельних майданчиках. Проблемою є те, що подібне оподаткування зменшує конкурентно спроможність українських підприємців на міжнародних майданчиках, оскільки вони змушені збільшувати ціну на аналогічні товари. Окрім цього, введення цього податку, у сукупності з іншими податками на комісіями, пов'язаними з конвертацією та отриманням коштів від діяльності, приводить до того, що більшість малих підприємств заледве існують у створених умовах.

Окрім цього, згідно з цим законом, кожне підприємство тепер зобов'язано використовувати касові апарати, навіть якщо діяльність підприємства має суто електронну форму.

Впроваджений закон є передбачуваним кроком від державної влади, оскільки питання оподаткування сектору електронної комерції є більш ніж актуальним, особливо за умов переходу усіх підприємств до електронного простору, але, на жаль, скоріш за все, подібне нововведення може стати великою проблемою. Зрозумілим є бажання створити більш прозорою діяльність підприємств і збільшити притоки коштів від їх діяльності до бюджету, та створенні цим законом умови у сукупності з уже існуючими в Україні умовами діяльності підприємств, скоріш за все призведе або до скорочення існуючих суб'єктів підприємницької діяльності, або призведе до створення нових способів уникнення оподаткування.

Також, управління інноваційним процесом відбувається за допомогою вироблення інноваційної політики, здатної вирішувати державні завдання підвищення конкурентоспроможності і стійкості економіки [3]. Основними загальними напрямками інноваційної політики для всіх регіонів України повинні стати: посилення використання адміністративного ресурсу для вирішення завдань інноваційного розвитку; сприяння розвитку інноваційної інфраструктури, зокрема, за рахунок фондів підтримки підприємництва; розвиток програмно-цільового фінансування інноваційних проектів малого підприємств.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо скасування оподаткування доходів, отриманих нерезидентами у вигляді виплати за виробництво та/або розповсюдження реклами та удосконалення порядку оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання нерезидентами електронних послуг фізичним особам: Закон України № 1525-IX від 3 червня 2021 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1525-20#Text> (дата звернення: 04.02.2022).

2. *Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні*: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. молодих вчених і студентів (м. Львів, 19 лютого 2021 р.): тези доповідей. Львів: Львівський торговельно-економічний університет, 2021. 344 с. URL: <http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/instytuty/IEF/Docs/Nauka/23>

[2021_zbirnik.pdf](#) (дата звернення: 04.02.2022).

3. Шайдюк І. Є., Черкасова Н.І. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності малих підприємств в Україні. *Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму*. 2010.

